

Levél - Európai Bizottság Viviane Reding alelnök, a jogérvényesülésért, alapvető jogokért és uniós polgárságért felelős biztos részére - 2011.01.19.

2014. 01. 09.

Európai Bizottság

Viviane Reding alelnök,

a jogérvényesülésért, alapvető jogokért és uniós polgárságért felelős biztos részére

Tisztelt Biztos Asszony!

Ezúton szeretném felhívni szíves figyelmét az alapvető jogok Romániában történő botrányos megsértésére.

Az romániai kommunista rezsim 2.140 ingatlant kobzott el jogellenes módon a négy magyar történelmi egyháztól (római katolikus, református, evangélikus és unitárius).

A rendszerváltás óta a nemzetközi közösség több rendbéli, világos figyelmeztetésben részesítette a román államot, hogy kötelessége ezen - emberi alapjogokat sértő - helyzetet orvosolni. A 90-es években nem történt előrelépés ezen a téren annak ellenére, hogy az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 176/1993. számú Ajánlása, valamint 1123/1997. számú Határozata Románia kötelességévé tette az egyházi vagyonoknak a *restitutio in integrum* elve alapján való maradéktalan visszaszolgáltatását. A román parlament 2002-ben megalkotta ugyan az 501-es törvényt, amely a kommunizmus idején elkobzott egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásáról rendelkezik, a tényleges restitúció azonban túlságosan lassan halad, számos esetben pedig továbbra is akadályozzák a visszaítélt ingatlan tényleges birtokbavételét.

2005. május 23-án az Egyesült Államok Képviselőháza egyhangúlag elfogadott határozatban sürgette a romániai kisebbségi egyházak ingatlanainak visszaszolgáltatását. Egy évvel Románia Európai Unió csatlakozása előtt az Európai Parlament is hangsúlyozta annak szükségességét, hogy „felgyorsítsák az ingatlanok visszaszolgáltatására vonatkozó törvény gyakorlatba ültetését” (az Európai Parlament 2005. december 15-i, Romániáról szóló határozatának 21. cikkelye). Az Európai Parlament idézett határozata világosan rámutatott a romániai jogrendszer - ezen a téren is megmutatózó - legszembeszökőbb hiányosságaira: Romániában csak hosszas késedelemmel, vagy éppenséggel egyáltalán nem ültetik gyakorlatba azokat a törvényeket, amelyeket az Európai Unió vagy az Egyesült Államok nyomására hoztak meg. Ekképpen adódhat az, hogy a különböző

kormányrendeletek, két érvényes törvény (501/2002 és 247/2005) és azok számtalan végrehajtási határideje ellenére az erdélyi magyar történelmi egyházak jogos tulajdonaiknak csupán felét vehették birtokba 2010 decemberéig.

A legújabb, megdöbbentő fejlemény ezen a téren az, hogy a Nemzeti Korrupció-ellenes Igazgatóság (DNA) főügyésze eljárást indított a romániai egyházi javak visszaszolgáltatására felállított Különleges Restitúciós Bizottság tagjai ellen, mivel visszaszolgáltatták a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumot jogos tulajdonosának, az Erdélyi Református Egyházkerületnek.

A főügyész 2010. decemberi közleménye szerint irodája „korrupció alapos gyanújával” indított eljárást Markó Attila kisebbségügyi államtitkár, Marosán Tamás az Erdélyi Református Egyházkerület volt jogtanácsosa, valamint Clim Silviu, az Igazságügyi Minisztérium volt tanácsadója ellen.

A három bizottsági tagot azzal vádolják, hogy 1,3 millió eurós pénzügyi kárt okoztak a román államnak azzal, hogy visszaszolgáltatták a Székely Mikó Kollégiumot jogos tulajdonosának. Következésképpen a Nemzeti Korrupció-ellenes Igazgatóság zárta nevezettek vagyonát. A koholt vád döbbenetes: közérdek rovására történő hivatali hatalommal való visszaélés.

2002 áprilisában a Közigazgatási Minisztérium kijelentette, hogy Székely Mikó Kollégiumot nem lehet visszaszolgáltatni a Református Egyháznak, de 2002 májusában olyan bírósági döntés született, melynek alapján a bizottság visszaszolgáltatta az oktatási intézményt a Református Egyháznak.

A visszaszolgáltatott egyházi ingatlanban jelenleg két oktatási intézmény működik: a Székely Mikó Kollégium és a Református Kollégium. A sepsiszentgyörgyi helyi önkormányzat nem vesz részt a pereskedésben, bár a tárgyalásra a sepsiszentgyörgyi bíróságon kerül sor.

Ez a per veszélyes jogi precedenst teremthet, amely további, már jogosan visszaszolgáltatott egyházi tulajdonok „újraállamosításához” vezethet. A romániai magyar egyházak soha nem követeltek semmi olyat, ami nem volt eredetileg tulajdonukban.

Az egyházi tulajdon 2002-es törvényi visszaszolgáltatását nem lehet utólag törvénytelennek nyilvánítani. Semmilyen jogi alapja nincs a volt egyházi tulajdonok „újraállamosításának”. Következésképpen a román hatóságok ezen újabb „jogi játszmája” csak megerősíti a „korrupciós Románia” nemzetközi imázsát, a küszöbön álló per pedig óhatatlanul a nemzetközi közösség szégyenpadjára ülteti Romániát és az Európai Uniót.

Ebben az esetben a magyar kisebbség alkotmányos jogait és alapvető emberi jogait sértik meg. Lelkiismeretes munkájuk „elismeréseképpen”, a Különleges Restitúciós Bizottság tagjai is nagy árat fizetnek: jogi úton zaklatják őket. Erkölcsi meghurcoltatásuk pedig „elrettető példa” lesz mindazok számára, akik Romániában részt vállalnak az egyházi tulajdonok visszaszolgáltatásában.

A román hatóságoknak ez a szégyenletes eljárása teljességgel ellentmond az **EU Alapvető Jogok Chartája** szellemének, és kifejezetten sérti annak vallási szabadságra vonatkozó 10. cikkelyét, az oktatáshoz való jogra vonatkozó 14. cikkelyét, és a tulajdonhoz való jogra vonatkozó 17. cikkelyét.

Tisztelt Biztos Asszony!

Önhöz, mint az Unióban immár kötelező érvénnyel bíró Alapvető Jogok Chartájának legfőbb őrállójához fordulok, mivel magam is elkötelezetten védelmezem a közös európai érdeket, és minden erőmmel azon vagyok, hogy az igazságra és az alapvető jogokra alapozott Európát építsünk, melyben az európai uniós polgárság többet jelent egy elvont fogalomnál.

Tisztelettel kérem, hogy **kövesse nyomon a Székely Mikó Kollégium** ügyét és **gyakorlati intézkedéseket keresve** vegye védelmébe a romániai magyar nemzeti közösséghez és kisebbségi egyházak kebelébe tartozó európai uniós polgárok jogait.

Tisztelettel küldöm üdvözetemet:

Brüsszel, 2011. január 19.

Tőkés László

az Európai Parlament alelnöke